

תכניות אב לפיתוח בר קיימא במועצות האזוריות

העקרונות, התהליך, התוצרים

ספטמבר 2007

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

המשרד להגנת הסביבה
وزارة حماية البيئة
Ministry of Environmental Protection
סלום עם הסביבה

מרכז הסוגות האזוריות

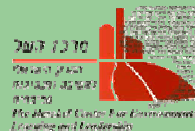
משרד הרווחה והשירותים החברתיים
MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS AND SOCIAL SERVICES

מערכת מרכזי הדרכה ופיתוח בשלטון המקומי

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

מרכז הנשקל
המשרד להגנת הסביבה
משרד הרווחה והשירותים החברתיים
מחלקת המעורבות
מחלקת המעורבות
מחלקת המעורבות
מחלקת המעורבות

דר' רונית דוידוביץ – מרטון
אינה טבק

תכנית אב לפיתוח בר קיימא – שותפים מובילים

יוזמה וניהול התהליך: מרכז המועצות האזוריות, קרן ברכה

מימון ותמיכה מקצועית: משרד החקלאות ופיתוח הכפר
משרד להגנת הסביבה

תמיכה מקצועית ומימון חלקי:

משרד הפנים, באמצעות המפעמים ומנהל התכנון
מרכז לקיימות מקומית (מרכז השל)
משרד הרווחה, השרות לעבודה קהילתית

תמיכה מקצועית:

**ועדת היגוי בינמשרדית = נציגי כל הגופים
תפקידי הועדה:**

- ניהול, מעקב, ליווי ותמיכה מקצועית
- קיצור תהליכים בירוקרטיים
- כתובת לפניות מהשטח (באמצעות ד.מ.ר תכנון ופיתוח)
- מנוף לגיוס שותפים נוספים

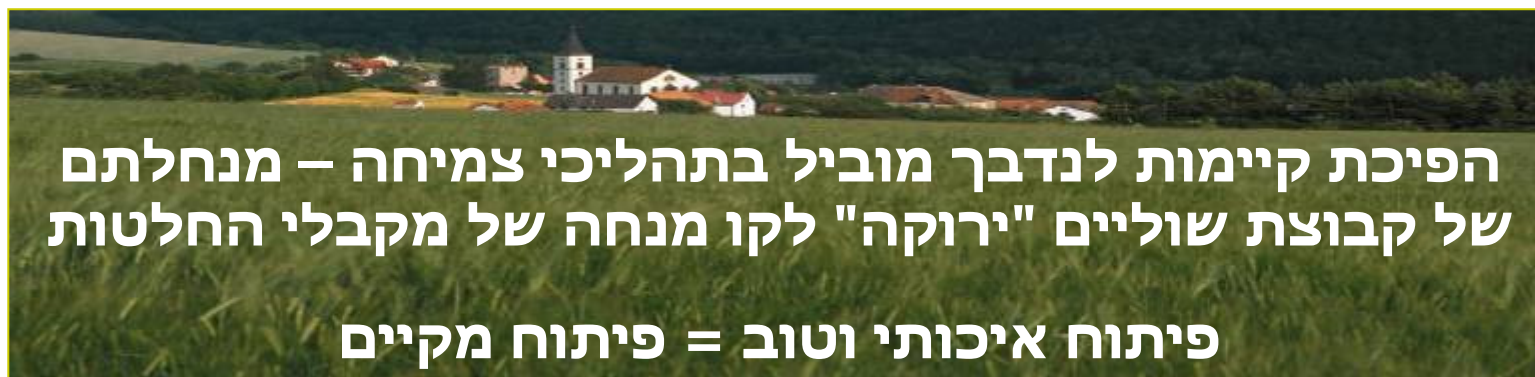

מאיכות סביבה לפיתוח מקיים – המהפך

משימור ומעצור – לפיתוח:
מינוף הטכנולוגיה וצמיחה
על בסיס קיימות

ממאבק
לשילוב כוחות

טיפול במעלה הזרם: לא
עוד מניעה אלא טיפול
במקור

לקידום המגזר הכפרי במגוון תחומי
ההתייחסות (מרחב, קהילה, כלכלה,
חקלאות, תיירות, תרבות, וכו')
בראייה כוללת מקיימת

פיתוח כלים

מרכז המועצות
האזוריות

תכניות אב לפיתוח בר קיימא – ארגז הכלים למועצה המקיימת

- תכנית אב בינתחומית כוללת בראיה מקיימת, רב שנתית שמתוכה נגזרים:

- תכניות עבודה שנתיות, כולל ביטוי תקציבי
- תכנון המשכי: תכניות סטטוטוריות, תכניות אב נושאיות

- תשתית לשיתוף הציבור כשגרת התנהלות המועצה
- דפוסי ארגון וניהול המועצה והישובים
- מנופים לפיתוח כלכלי מקומי
- תכנית הדרכה והכשרה לשינוי תפיסתי
- מנוף לשיתופי פעולה פנים מועצתיים ואזוריים

תכנית אב לפיתוח בר קיימא – כאמצעי להטמעת מודעות והתודעה לקיימות, הצפת מחויבות ציבורית, מקצועית ואזרחית, ובעיקר – הנחת ארגז כלים מתאים למקום, לקהילה ולסדר יומה.

התהליך – עקרונות יסוד

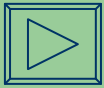

מחויבות ציבורית לפיתוח בר קיימא –
הנהגת המועצה וכלל עובדיה נדרשים להכיר
בחשיבות התהליך ולשקף את מרכזיותו בכל דפוס
התכנון, הפיתוח והתנהלות המועצה

כוללניות – התכנית נדרשת להתייחס
למכלול תחומי פעולה של המועצה והקהילה

שיתוף הציבור – התהליך נדרש להתבצע
בשקיפות, מעורבות פעילה ושיתוף של נציגי הקהילה
על כלל מרכיביה

מטווה התהליך – שלבים מרכזיים

הטמעה ויישום

לאורך זמן

מרכיבים מרכזיים:

- תכנון המשכי
- ניהול שטחים
- פתוחים
- פיתוח ופרוייקטים פיזיים
- חינוך, הסברה, שיווק והנחיה
- דפוסי ארגון וניהול
- חקיקה ואכיפה
- מנגנונים חברתיים
- קהילתיים

תהליך התכנון

כשנה

תוצרים:

- מיפוי ואפיון
- הגדרת חזון ומדיניות
- הגדרת מרכיבי מפתח
- פירוט התכנית

שלב מקדמי

כחצי שנה

- בחירת מסלול לקידום התכנית
- הגדרת פורמים מובילים
- הפעלת הועדה לאיכות הסביבה - ללוי תהליך התכנון והיישום
- אישור תקציבים
- בחירת יועץ
- "הבשלת" המועצה לכניסה לתהליך (הכשרות, לימוד מניסיון המצטבר, שיח עמיתים)

בדיקת משמעויות כניסה לתהליך

- קבלת מידע וחומרי רקע על התהליך, תוצרים והשלכות
- בחינת המצב התכנוני של המועצה ב- 5 השנים האחרונות

מדריך למועצה

התהליך: שלבים ותוצרים מרכזיים

1. בדיקת משמעות כניסת לתהליך
2. שלב מקדמי
3. תהליך התכנון
4. הטמעה ויישום

מסגרת המימון (נכון ליולי 2007)
 100,000,000 ₪ - מרכזים, רכישת המוצרים, ליכנס, תכנון, העב לפיתוח בר קיימא, המערכת אוניברסיטת חיפה

רקע כללי

מסלול למועצה אזורית

תכניות אב לפיתוח בר קיימא

תכניות אב לפיתוח בר קיימא

תוכניות אב לפיתוח בר קיימא במועצות האזוריות

מדריך למועצה

פרק א: תהליך התכנון

אוגוסט 2007

המדריך מתייחס לשלב התכנון. פרק ב' המוקדש לשלב ההטמעה והיישום יוכן בהמשך.

המדריך...

- מפרט את **מסגרת התהליך** על שלביו המרכזיים ותחומי התייחסות עיקריים
- כולל הכוונה ל**מידע** בנושאים רלבנטיים מרכזיים
- מספק קישורים למגוון **מסמכים** הנדרשים לקידום התהליך במועצה.

המדריך מיועד להפצה בקרב המועצות השותפות לתהליך, יועצים, מקבלי החלטות וכל העוסקים בנושא.

עדכון אמצע 2007: קצת מספרים...

בשנת 2005 החלו בתהליך הכנת **תכניות אב לאיכות סביבה 5 מועצות אזוריות בצפון**.

בשנת 2006 השם הוחלף לתכניות אב **לפיתוח בר קיימא** ומאז הצטרפו לתהליך **עוד 12 מועצות אזוריות מרחבי הארץ. 14 מועצות נוספות** מתעניינות בהצטרפות לתהליך.

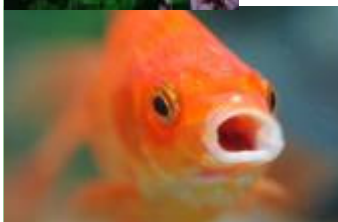
2 מועצות נכנסו לשלב של **הטמעה ויישום**.

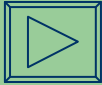
נערכו **4 כנסים** של **שיח עמיתים** (מגידו, יואב, בני שמעון, זמר).

אתר האינטרנט (www.kayamut.org.il/local) לתכניות אב לפיתוח בר קיימא פועל על בסיס אתר המרכז לקיימות מקומית – לעדכונים והודעות, חומרי רקע מקצועיים, הצגת תכניות בשלבים שונים והחלפת מידע בין המועצות.

מהדורה ראשונה של **מדריך למועצה להכנת תכנית אב** לפיתוח בר קיימא הועלתה לאתר.

פגישות של **ועדת היגוי בינמשרדית** מתקיימות באופן שוטף.

תמונת מצב – התקדמות בתהליך

סדרה "כ"

11

13

9

תחילת התהליך

היעדי:

מטה אשר, משגב

הטמעה ויישום

2005

זבולון, מנשה, עמק יזרעאל

גיבוש התכנית, פיתוח פרויקטים ומדדים

הצטרפות של 10 מועצות חדשות מדי שנה לתהליך התכנון ולאחר מכן – לשלב הטמעה ויישום

מגידו

הגדרת חזון ומדיניות

2006

עמק חפר

מיפוי ואפיון

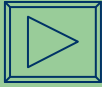
יואב, בני שמעון, בקעת בית שאן, ערבה תיכונה, שפיר, מרחבים שומרון, זמר, תמר, לב השרון

שלב מקדמי

2007

חבל אילות, רמת נגב, שדות נגב, חוף כרמל, גליל התחתון, דרום השרון, גוש עציון, בקעת הירדן, גולן, הגלבוע, הגליל העליון, אשכול, ברנר

בחינת משמעויות כניסה לתהליך

חשוב לזכור...

- ייחודיות של כל מועצה

- בינתחומיות – צוותים רב תחומים

- אוריינטציה יישומית

- ראייה אזורית חוצה גבולות מוניציפאליים, שיתופי פעולה

- קשר ותאום עם מגוון תכניות של המועצה/האזור

הזדמנות גדולה לכולנו!!!

בהצלחה!!!